

Raad van State

Postbus 20019
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum

8 februari 2019

Ons kenmerk

TLD/U201900120

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

2

Onderwerp

Intragemeentelijke informatiedeling

Geachte heer Franssen en heer Verhey,

In augustus heeft u van minister Grapperhaus een verzoek om voorlichting ontvangen over de rol van gemeenten in de bestuurlijke en integrale aanpak van ondermijning. Dit verzoek heeft ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bereikt via onze deelname aan het Strategisch Beraad Ondermijning.

Gemeenten hebben via de Regioburgemeesters te kennen gegeven dat zij beter in positie bij de aanpak van ondermijning komen wanneer zij alle informatie kunnen gebruiken en naast elkaar kunnen leggen waarover zij op grond van diverse taken beschikken. Wij herkennen dit geluid vanuit alle gemeenten en onderstrepen dan ook graag nogmaals de nut en noodzaak van de mogelijkheid tot intragemeentelijke en domeinoverstijgende gegevensuitwisseling.

Huidige situatie

Gemeenten beschikken over zeer veel informatie die zij vergaren door een breed scala aan wettelijke taken en bevoegdheden. Ondermijning kent vaak vele vormen, die elkaar overlappen en naast elkaar bestaan en in de volle breedte vaak pas zichtbaar worden als verschillende signalen bij elkaar gelegd worden. De veelheid van taken van zowel de burgemeester als het college van burgemeester en wethouders zouden veel meer vanuit een intern integrale aanpak uitgevoerd moeten kunnen worden, mede gelet op de diverse verbanden tussen die taken. Momenteel is het zo dat de "linkerhand vaak niet weet wat de rechterhand doet". Daardoor kan het ondermijningsprobleem niet inzichtelijk worden gemaakt en worden aangepakt. Het gebrek aan

mogelijkheden om intern informatie te delen leidt ertoe dat het voor de gemeente onmogelijk is om echt als een overheid en integraal te kunnen handelen, een overheid die zich niet voor de gek laat houden.

Intragemeentelijke informatie delen

Een integrale aanpak langs zowel de strafrechtelijke als bestuursrechtelijke lijn is essentieel voor de aanpak van ondermijning. Om de bestuurlijke aanpak goed vorm te kunnen geven en goed samen te kunnen werken met partners binnen de bestuurlijke en strafrechtelijke keten is het nodig dat gemeenten beter gebruik kunnen maken van de informatie die zij intern beschikbaar hebben door een breed scala aan wettelijke taken en bevoegdheden. Als zij deze informatie naast elkaar kunnen en mogen leggen als er aanwijzingen zijn voor het ontstaan of het bestaan van ondermijning, kunnen zij de bestuurlijke aanpak versterken en (strafrechtelijke) partners beter informeren. Zo kunnen beide aanpakken elkaar en de aanpak van ondermijning als geheel versterken. Hierbij moet, zeker vanuit het oogpunt van privacy, aandacht blijven voor de kernwaarden die de samenleving wil hanteren en de rol die de overheid daarin speelt.

Door te voorzien in de mogelijkheid van intragemeentelijke gegevensuitwisseling kunnen gemeenten krachtig en eenduidig optreden en zo hun actieve rol en verantwoordelijkheid in de aanpak van ondermijning effectief invullen. Ook in het Interbestuurlijk Programma wordt gesteld dat bedreigingen die zich voordoen voor onze democratische rechtsorde en deze ondermijnen om bijzondere aandacht vragen. Onder andere wordt daarbij de ambitie uitgesproken dat de overheid de eigen kerntaken excellent uitvoert, daarbij gebruikt makend van de mogelijkheden die de informatiesamenleving biedt en dat digitale mogelijkheden worden ingezet voor betere dienstverlening en gegevensuitwisseling. Zonder goede informatiepositie is dit onmogelijk.

Vanwege het belang hiervan steunt de VNG de door Bureau Regioburgemeesters opgestelde Proeve van Wetgeving. De Proeve voorziet in de mogelijkheid informatie die is verkregen in het kader van verschillende gemeentelijke taken in situaties waarin aanwijzingen voor het ontstaan of het bestaan van ondermijning aanwezig zijn, te kunnen bundelen. Hierdoor wordt het mogelijk ondermijning (veel) sneller te signaleren en aan te pakken en waar mogelijk (erger) te voorkomen.

Tot slot

Gemeenten spelen een actieve rol in de integrale aanpak van ondermijning, door een krachtige invulling van hun bestuurlijke rol. Om dit optimaal te kunnen doen is een goede informatiepositie nodig. Het optreden als 'één overheid' of als overheid die zich niet voor de gek laat houden is onmogelijk wanneer een gemeente eigen informatie niet naast elkaar kan leggen. Het is daarom van belang dat gemeenten gedegen en zorgvuldig gebruik kunnen maken van de kennis en informatie die zij al in huis heeft bij de aanpak van ondermijning.

Met vriendelijke groet,
namens de VNG,

Jantine Kriens
Algemeen Directeur VNG